

Halverwege het voorjaar verschijnt de sierlijke bloeiwijze bij Halesia. Zijn Nederlandse naam sneeuwkllokjesboom verwijst naar de vorm van de bloem die sterk lijkt op die van het bekende bolgewas. In volle bloei is Halesia een echte blikvanger. Groenadviseur en tuinontwerper Leo Schoolkate gebruikt het liefst *H. carolina*.

Tekst en fotografie: Emiel van den Berg

Halesia carolina

Plantnaam: Halesia carolina - sneeuwkllokjesboom
Groevorm: breed schermvormig
Blad: ovaal tot eivormig
Bloem: klokvormig, wit, in bundels
Bijzonderheden: drachtplant, herfstkleur

Halesia is een steeds vaker toegepast houtig gewas. De heester tot kleine boom lift duidelijk mee op de huidige populariteit van (kleine) meerstammige bomen. Cornus kousa, Amelanchier lamarckii en Koelreuteria paniculata zijn andere voorbeelden van planten die tegenwoordig met name als forse meerstammige heester worden aangeboden en aangeplant.

Halesia behoort tot de familie van Styracaceae, de storaxboomachtigen. Deze kleine familie telt slechts drie geslachten: Styrax, Pterostyrax en Halesia. Alle drie zijn het kleine bomen die als meerstammige heester kunnen worden opgekweekt. Vooralsnog gebeurt dit met name met Halesia. Styrax groeit het hoogst met min of meer horizontaal spreidende takken en bloemen die in mei en juni verschijnen. Pterostyrax blijft wat lager en heeft eveneens een brede habitus en een rijke voorjaarsbloei. Halesia zit qua hoogte zo'n beetje tussenin, maar bloeit even rijk in dezelfde periode. De plant is vernoemd naar Stephen Hales, een Engelse geestelijke die in de eerste helft van de achttiende eeuw botanische werken publiceerde.

FEESTVREUGDE

Leo Schoolkate, eigenaar van Leo Schoolkate Groenadvies & Tuinontwerp, richt zich met zijn werk sterk op advisering van landgoederen en particulieren met grote tuinen. Op die plaatsen is Halesia voor hem een geliefde plant. "Doorgaans gebruik ik hem als solitaire meerstammige heester op plaatsen met voldoende ruimte. Soms twee of meer bij elkaar met voldoende tussenruimte. De stammen worden tot een bepaalde hoogte opgesnoeid. Dit biedt ruimte voor een aantrekkelijke onderbegroeiing, meer feestvreugde dus op eenzelfde oppervlakte."

LEO SCHOOLKATE:

'Geliefd bij bijen en hommels'

Schoolkate heeft een voorkeur voor *H. carolina*. Deze soort groeit van nature in Noord-Amerika, in vochtige bergwouden en langs rivieren. Over het algemeen is *H. carolina* daar een fors uitgroeiende heester die uiteindelijk tot een meerstammige, middelhoge boom uitgroeit. Een volwassen boomvorm haalt bijna 10 meter hoogte. In Nederland is vaker sprake van een forse heester dan een boom. Aanvankelijk is de groeiwijze opgaand, maar later gaan de takken breed uithangen, waardoor een breed schermvormige kroon ontstaat. De schors bij volwassen exemplaren kleurt zwartgrijs en kan in kleine delen afschilferen. "Vanwege de spreidende habitus is hij goed te gebruiken langs bijvoorbeeld een pad waarbij men op termijn onder de opgesnoeide stammen loopt en fraai in de bloemen kan kijken." Schoolkate benadrukt nogmaals dat zo'n plant voldoende ruimte moet krijgen. "Overigens geldt dat voor alle planten waarbij een natuurlijk karakter gewenst is. Zorg bij de aankoop dat de planten kunnen voldoen aan het gewenste eindbeeld, bijvoorbeeld met minimaal drie tegenover elkaar geplaatste stammen vanuit de basis van de plant."

DRACHTPLANT

De grootste sierwaarde van *H. carolina* zit in

de bloeiwijze. Schoolkate: "De prachtige bloei vindt min of meer gelijktijdig plaats met het uitlopen van het blad." Elke bloem is opgebouwd uit kroonblaadjes die samen een klokvormig geheel vormen van 1 tot 1,5 centimeter. Per bloembundel staan drie tot zeven bloemen gegroepeerd. De talrijke bloembundels staan verspreid over takken die het voorgaande jaar zijn gegroeid. "Een in het voorjaar in volle bloei staande Halesia is daarom een echte blikvanger. Extra voordeel is dat Halesia een goede drachtplant is. De bloemen worden zeer druk door bijen en hommels bezocht." Nog een pluspunt is dat bloemtakken van Halesia lang goed blijven in de vaas.

Na de bloei verschijnen ongeveer 3 centimeter lange steenvruchten. "Deze fraai gevormde vruchten zijn voorzien van vier vleugels en verkleuren van groengeel naar lichtbruin. Ze blijven zeer lang aan de plant, vaak tot in het voorjaar. In het houtige hart zitten de zaden." Het blad van *H. carolina* wordt tot tien centimeter groot en de bladtop is toegespitst. Net ontluikend blad is aan de onderzijde licht behaard. "Een mooie toegift is de opvallende geelverkleuring in het late najaar." Als alternatief voor *H. carolina* noemt Schoolkate *H. monticola*. "Die is in alle delen grover en wordt door kwekers minder aangeboden."